

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/443/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514225990
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1514225990.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. W., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - E.. P. W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, XXX XX T., zastúpená JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom Klincová 35, 821 03 Bratislava, a otec - O.. T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX T., za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, 812 56 Bratislava a Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 02 Bratislava, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 09.02.2016, č.k. 22P/81/2014-453, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 09.02.2016, č.k. 22P/81/2014-453, nariadil doplnenie znaleckého dokazovania nariadeného uznesením tamojšieho súdu zo dňa 02.04.2015, č.k. 22P/81/2014-153, znalcom z odboru psychológia, ktorým bol poverený súdny znalec E.. E. T. s miestom výkonu činnosti J. 32XX/XX, XXX XX T., zapísaný v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, tak, že úlohou súdneho znalca malo byť na základe vyšetrenia starých rodičov maloletej zo strany matky I. A., bytom M. XX, XXX XX T. a G. A., bytom M. XX, XXX XX T., a partnerky otca C. Slavkovskej, bytom R. XX, XXX XX T., vypracovať dodatok k znaleckému posudku zo dňa 31.08.2015, č. 9/2015, v lehote 60 dní odo dňa doručenia spisového materiálu a zaslať ho v piatich vyhotoveniach spolu s vyúčtovaním znaleckého tamojšieho súdu. Súdneho znalca zaviazal zodpovedať určené otázky. Starým rodičom maloletej a partnerke otca uložil povinnosť dostaviť sa na predvolanie k znalcovi, podrobiť sa vyšetreniu a jeho pokynom. Podľa § 127 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“) starým rodičom a partnerke otca uložil, aby so súdnym znalcom spolupracovali, poskytl mu všetky vyjadrenia a doklady, ktoré bude potrebovať pre vypracovanie znaleckého posudku a ďalej, aby sa ustanovili v určený čas na znalcom stanovené miesto pod hrozbou predvedenia a poriadkovej pokuty podľa § 52 a nasl. OSP. Matku zaviazal zložiť na účet tamojšieho súdu preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500 eur do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Otcovi uložil povinnosť zložiť na účet tamojšieho súdu preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500 eur do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

2. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 127 ods. 1, 3 OSP a vecne tým, že s ohľadom na priebeh konania považoval za nevyhnutné vykonať doplnenie znaleckého posudku vypracovaného v predmetnej veci. Prihliadal pritom na skutočnosti, ktoré mu boli oznámené na pojednávaní konanom dňa 26.11.2015, priebeh konania vo veci výkonu rozhodnutia o výchove maloletej vedeného na tamojšom súde pod sp.zn. 2Em/5/2013, správy občianskeho združenia Pomoc ohrozeným deťom Centrum Nádej, priebeh

konania o uloženie výchovného opatrenia vedeného na tamom súde pod sp.zn. 22P/46/2015, a tiež rozhodnutie vo veci vedenej na tamom súde pod sp.zn. 22P/138/2015.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka v časti výroku, ktorým jej súd prvej inštancie uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu. Odvolaciemu súdu navrhla, aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že jej umožní daný preddavok uhradiť v mesačných splátkach vo výške 100 eur. Namietala, že súdom prvej inštancie určený preddavok vo výške 500 eur nie schopná zaplatiť naraz. Uviedla, že jej mesačný zárobok predstavuje sumu cca 620 eur. Upozornila na skutočnosť, že je držiteľkou preukazu ťažko zdravotne postihutej osoby a pre svoj zhoršený zdravotný stav bola opakovane práceneschopná, a to v období od 26.11.2015 do 10.12.2015, od 08.02.2016 do 20.02.2016, ako aj od 03.03.2016 až do podania odvolania, čo sa odzrkadlilo aj na jej mesačnom príjme zo zamestnania. Poukázala pritom na pripojené potvrdenia o jej dočasnej pracovnej neschopnosti. Zdôraznila, že o maloletú sa v čase podania svojho odvolania starala a vyživovala ju sama, keď otec nezaplatil k jej rukám výživné pre maloletú za mesiace január a február 2016.

4. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), dospievajúc k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

5. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 395 ods. 2 CMP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

10. Podľa § 138 ods. 1 OSP, na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

11. Podľa § 141 ods. 1 OSP, súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

12. Odvolací súd konštatuje, že konanie v predmetnej veci začalo dňa 12.11.2014, pričom na konanie sa aplikoval procesnoprávny predpis, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu zrušený. Týmto predpisom bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30.06.2016, zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok s tým, že ustanovenia v konaniach v niektorých rodinnoprávných veciach (akým je i predmetné konanie) boli upravené zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ktorý takisto nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skúmal časovú koexistenciu skoršej právnej úpravy (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) a novej právnej úpravy (zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, resp. zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok). V tejto súvislosti konštatuje, že procesné právo na rozdiel od hmotného práva je v prípade stretu novej a starej právnej úpravy charakterizované princípom okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Princíp okamžitej aplikability procesných noriem je navyše komplementárny s osobitným pravidlom o zachovaní účinkov procesných úkonov vykonaných v „živých“ konaniach podľa zrušenej právnej úpravy, nazývaný aj ako princíp justifikácie účinkov procesných úkonov. Obsahom tohto princípu je pravidlo, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

13. Prihliadnuc na uvedené princípy, ktoré s cieľom zachovania právnej istoty boli vyjadrené v samotnom paragrafovom znení Civilného mimosporového poriadku (§ 395 ods. 1, 2 CMP) a Civilného sporového poriadku (§ 470 ods. 1, 2 CSP), odvolací súd uvádzal namiesto pojmu „súd prvého stupňa“ pojem „súd prvej inštancie“, ktorý bol zavedený Civilným mimosporovým poriadkom a Civilným sporovým poriadkom. V zmysle princípu justifikácie účinkov procesných úkonov, postupoval odvolací súd aj pri prejednávaní odvolacích námietok matky tak, že ich posudzoval podľa právneho predpisu účinného do 30.06.2016, t.j. podľa Občianskeho súdneho poriadku. V jeho intenciách bolo možné matke uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu po naplnení podmienok upravených v ust. § 141 ods. 1 OSP.

14. Trovy spojené s vykonaním dôkazného prostriedku, platí v zmysle ust. § 141 ods. 1 OSP ten účastník konania, ktorý daný dôkazný prostriedok navrhol na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti alebo v prospech ktorého súd nariadil vykonanie dôkazného prostriedku na preukázanie skutočnosti, ktorú účastník tvrdil, hoci na jej preukázanie daný dôkazný prostriedok nenavrhol, alebo v prospech ktorého súd nariadil vykonanie dôkazného prostriedku na preukázanie skutočnosti, ktorá je v záujme účastníka, hoci ju účastník netvrdil a ani na jej preukázanie nenavrhol daný dôkazný prostriedok. Predtým, ako dôjde k vykonaniu dôkazného prostriedku, môže súd uložiť účastníkovi, aby zložil preddavok na trovy dôkazu. Takúto povinnosť nemôže uložiť účastníkovi iba v dvoch prípadoch. Po prvé vtedy, ak bol účastník rozhodnutím súdu oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok. Po druhé vtedy, ak síce nebol účastník rozhodnutím súdu oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok (napr. preto, že o oslobodenie nepožiadal), ale súd dospeje k záveru, že u účastníka sú inak splnené podmienky na takéto oslobodenie. Znamená to, že skôr ako súd uloží účastníkovi povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu, musí sa zaoberať otázkou možnosti splnenia podmienky na oslobodenie tohto účastníka od povinnosti platiť súdny poplatok, teda musí skúmať, či pomery účastníka odôvodňujú oslobodenie a súčasne či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Aj keď je účastník oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok len sčasti, resp. podľa posúdenia súdu by bolo dôvodné jeho čiastočné oslobodenie, nemôže súd uložiť účastníkovi povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu, a to ani sčasti.

15. Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky matky, tieto nemali vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie dospel na základe zistených skutočností k správne mu záveru o naplnení podmienok na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy spojené s doplnením znaleckého dokazovania v zmysle ust. § 141 ods. 1 OSP obidvom rodičom, a to každému z jednej polovice. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že doplnenie znaleckého dokazovania nariadil súd prvej inštancie z vlastného podnetu v záujme maloletej, a teda aj v záujme obidvoch jej rodičov. Zo spisu tiež vyplýva, že matka nebola rozhodnutím súdu prvej inštancie oslobodená od súdnych poplatkov. Zároveň nebolo preukázané, že by pomery matky odôvodňovali jej oslobodenie od súdnych poplatkov podľa ust. § 138 ods. 1 OSP, či už celkom alebo z časti. Pokiaľ matka v

podanom odvolaní poukazuje na prechodné zníženie jej príjmu v dôsledku jej zhoršeného zdravotného stavu a opakovanej práceneschopnosti, danú skutočnosť nijakým spôsobom nepreukázala, keď z ňou pripojených potvrdení o jej dočasnej pracovnej neschopnosti nie je zrejmé, aký príjem v daných mesiacoch skutočne dosahovala. Rovnako aj matkou uvádzaná skutočnosť o nezaplatení výživného pre maloletú za mesiace január a február 2016 otcom zostala iba v rovine jej tvrdenia. Návrh matky na povolenie úhrady uloženého preddavku v mesačných splátkach odvolací súd nepovažoval za dôvodný aj vzhľadom na uplynutie doby viac ako štyroch rokov od vydania napadnutého uznesenia.

16. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správne potvrdil.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).